

Jornada

Plans
d'igualtat
oportunitats
a la feina

Baix Llobregat, 12 de febrer de 2008

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

Consell Comarcal
del Baix Llobregat

L'aplicació de la transversalitat de gènere en les polítiques locals

Lluïsa Moret i Sabidó

Tinenta d'alcalde de Benestar i Ciutadania.

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Febrer 2008

Evolució conceptual

1975: Proclamació de l'Any Internacional de la Dona i I Conferència Mundial sobre les Dones: Les dones com a subjectes de les polítiques han de participar també en el disseny de les mateixes.

'70 sorgeix el concepte **GÈNERE**:

- *Construcció cultural que fa una societat a partir de les diferències biològiques.*
- *Adscripció cultural i social d'aptituds, rols socials i actituds diferenciades per a homes i dones, atribuïdes en funció del sexe.*

Què són les polítiques públiques de gènere?

“Conjunt d’intencions i decisions, objectius i mesures adoptades pels poders públics al voltant de la promoció de la situació de les dones i de la igualtat de gènere”

Bustelo, 2004

Estratègies d'intervenció per a combatre la discriminació de les ♀

- **Polítiques d'igualtat d'oportunitats** : Derogar lleis discriminatòries per a les dones i construir nou marc legislatiu i normatiu que tingués en compte la igualtat de gènere (àmbit públic i educatiu)
- **Accions positives**: Desenvolupen polítiques que en igualtat de condicions beneficiarien a les dones (sistema de quotes).
- **Gender mainstreaming**: Aplicació de la dimensió gènere a la globalitat de l'actuació pública, és a dir, a tots els àmbits i actuacions.
- **Estratègia dual**: Combina les polítiques específiques amb l'aplicació de la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques municipals.

La transversalitat: una aposta a Sant Boi

La transversalitat de gènere ha d'ubicar-se en un entorn favorable a un model organitzatiu i funcional de caire transversal.

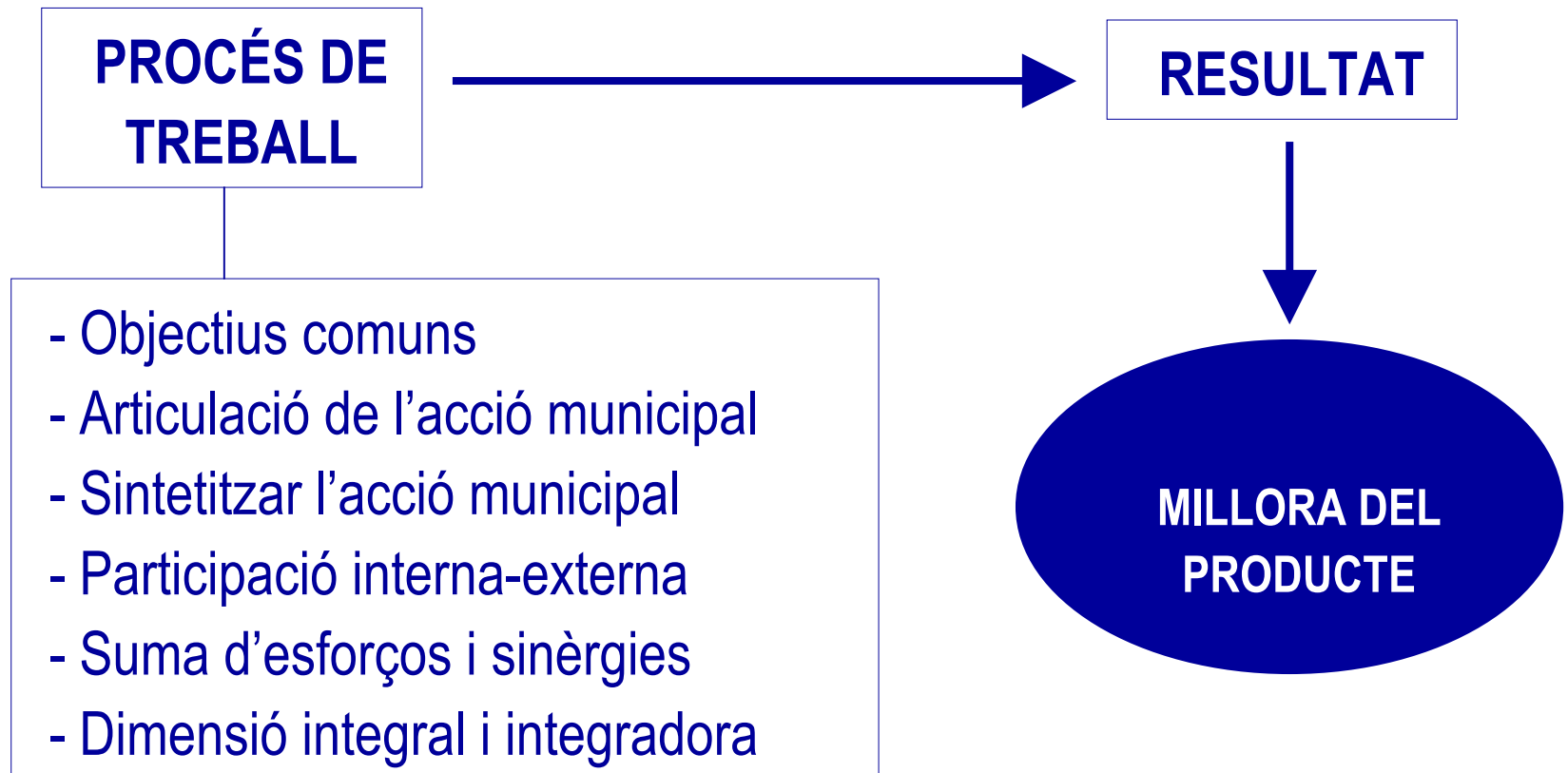
Què és la transversalitat?

Forma de treballar complementària i coherent, efecte de múltiples accions portades a terme per agents diversos respecte d'uns objectius comuns definits des de l'encàrrec polític per millorar processos i resultats.

Mora, Moret, Ezpeleta, 2006

ACCIONS TRANSVERSALS: Procés/resultat

Per què la transversalitat?

- *L'aparició de demandes socials o polítiques públiques que no formen part de la missió o de les competències d'una sola part de l'estructura orgànica sectorial de la corporació, sinó que implica a tota l'organització o bé a una part significativa d'aquesta (Polítiques d'acció positiva, gender mainstreaming).*
- *La necessitat de disposar d'una visió integral, integrada i integradora en aquelles actuacions dirigides a determinats segments de la població considerats prioritaris des del punt de vista de l'acció pública (dones).*

La transversalitat: una aposta a Sant Boi

*Sant Boi desenvolupa la seva experiència transversal en el marc d'un model de **sistema de serveis locals**. Elements claus d'aquest model són:*

- *Concepte **SISTEMA** i les seves esferes:*
 - a) *Planificació i avaluació (PENSAR)*
 - b) *Sistema operatiu (ORGANITZAR)*
 - c) *Catàleg de serveis (ACTUAR)*

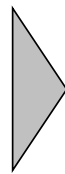
- *Concepte **SERVEIS LOCALS** (intersecció amb la resta de sistemes que actuen en el territori): altres administracions, agents socials i agents econòmics.*

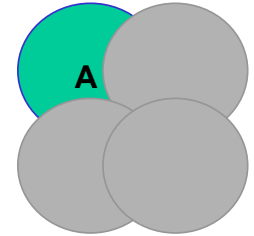
ÀREES DE SERVEIS LOCALS / SISTEMA DE SERVEIS LOCALS

ÀREES DE SERVICIOS LOCALES

(Conjunt de serveis locals que tenen efectes sobre els/les habitants d'un municipi)

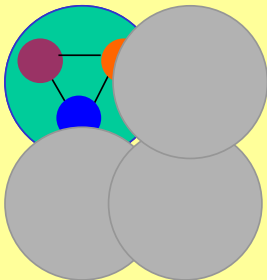

- A) Àrea dels serveis locals municipals
- B) Àrees dels serveis locals d'altres admin.
- C) Àrees dels serveis locals d'iniciativa social
- D) Àrees dels serveis locals mercantils

SISTEMES DE SERVEIS LOCALS

(Conjunt ordenat de serveis locals que tenen efecte sobre els/les habitants d'un municipi, segons finalitats concretes)

SISTEMA DE SERVEIS D'ACCIÓ MUNICIPAL

Sistema de Serveis Locals Municipals de gestió directa

Sistema de Serveis d'Intersecció Municipal (cogestió i gestió indirecta)

INTERSECCIÓ AMB:

- Serveis / Sistemes de serveis locals d'altres administracions
- Serveis / Sistemes de serveis locals d'iniciativa social
- Serveis / Sistemes de serveis locals mercantils

SERVEIS / SISTEMES DE SERVEIS DE RESPONSABILITAT D'ALTRES (i que no interseccionen amb el Sistema de Serveis d'Acció Municipal)

Serveis / Sistemes de serveis locals d'altres administracions

Serveis / Sistemes de serveis locals d'iniciativa social

Serveis / Sistemes de serveis locals mercantils

COMPONENTS BÀSICS D'UN SISTEMA DE SERVEIS O D'UN SERVEI CONCRET

**SISTEMA DE
PLANIFICACIÓ I
AVALUACIÓ**

Els objectes que **fixen la direcció** del sistema

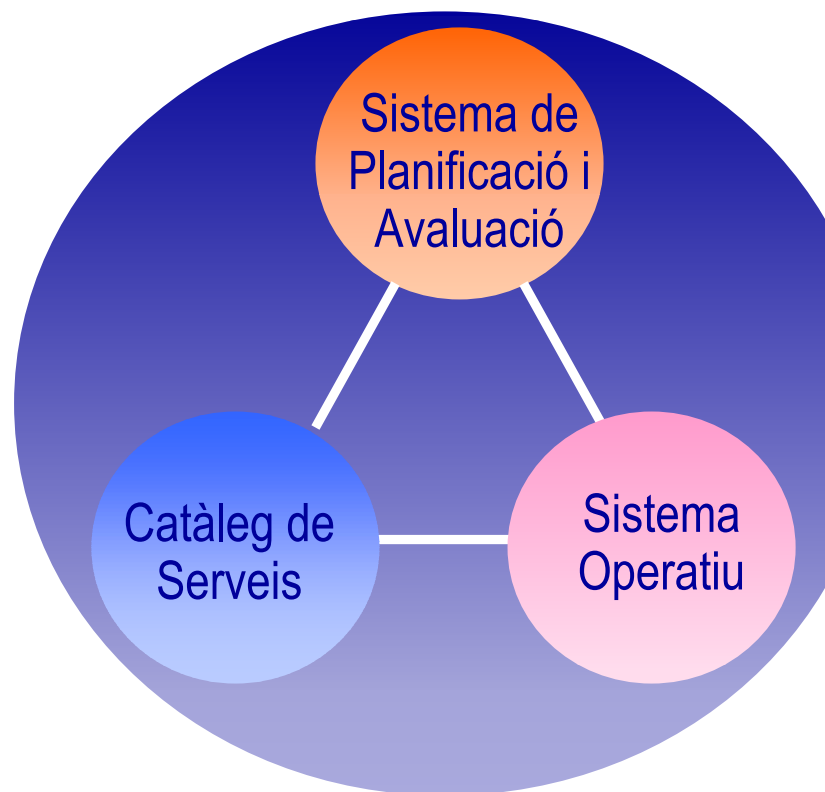
**CATÀLEGS DE
SERVEIS**

Els objectes que **desenvolupen l'acció** del sistema

**SISTEMA
OPERATIU**

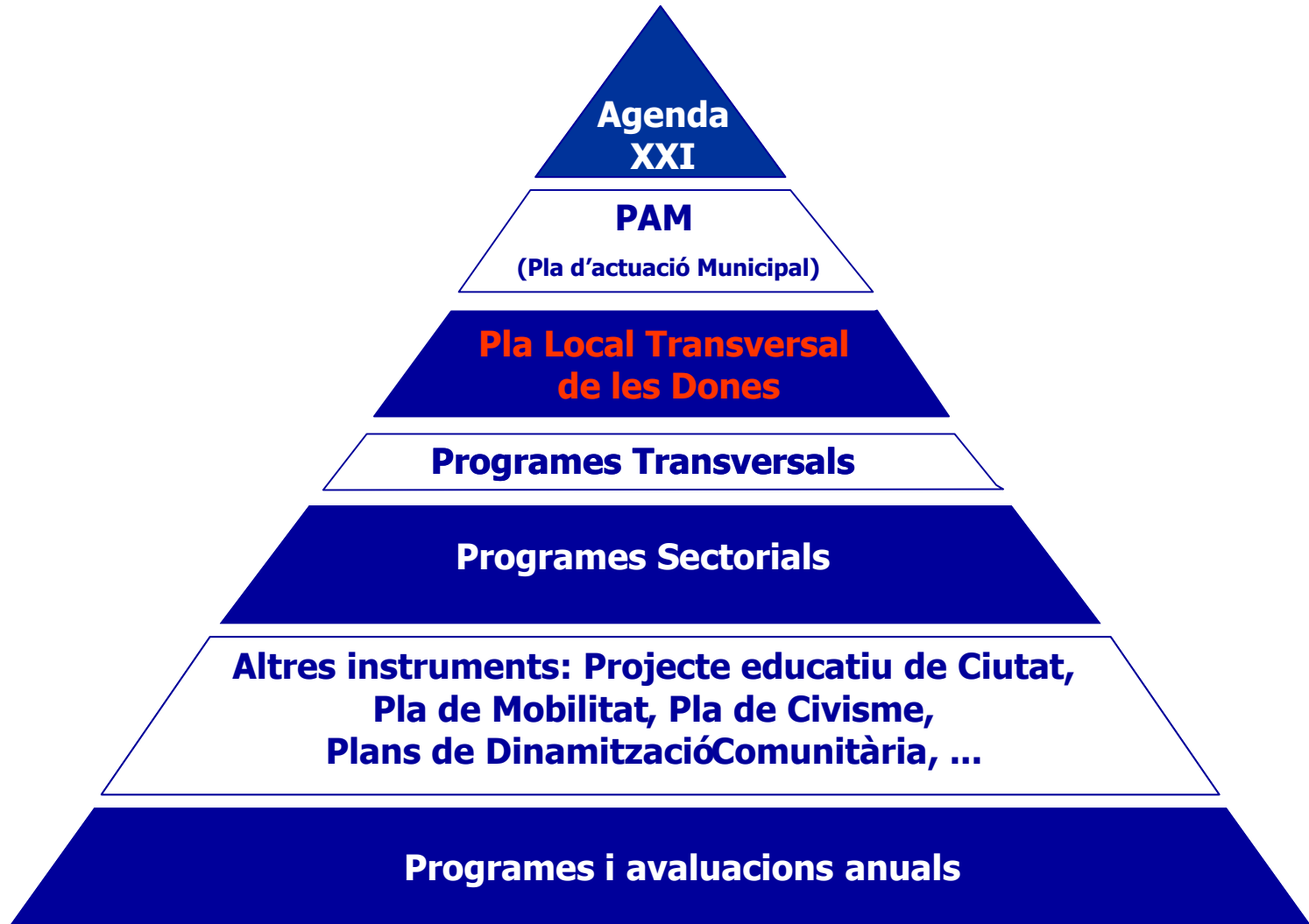
Els objectes que **articulen l'acció** del sistema

**ÀREA O SECTOR AMB
SISTEMA DE SERVEIS**

PIRÀMIDE DEL SISTEMA DE PLANIFICACIÓ I AVALUACIÓ

SISTEMA OPERATIU I CATÀLEG DE SERVEIS

- **Sistema operatiu: objectes que articulen l'acció del sistema (sistema organitzatiu, sistema de gestió de recursos humans, sistema de gestió de recursos econòmics, sistema de participació ciutadana, posta en marxa d'espais operatius, etc.)**
- **Catàleg de serveis: objectes que desenvolupen l'acció del sistema (lectura transversal, sectorial i territorial).**

Aspectes claus que s'han de tenir presents

- Ha d'existir un lideratge polític i tècnic visible a l'organització en relació a les polítiques per a la igualtat de gènere.
- Tenir present el model teòric del *gender mainstreaming* adaptat a la realitat de l'organització.
- Intercalar polítiques específiques amb transversalitat de gènere (estratègia dual).
- Han d'existir estructures orgàniques especialment dedicades a treballar, impulsar i vetllar per la transversalitat de gènere.
- Cercar formules per trobar l'equilibri entre l'estructura orgànica i el funcionament transversal.

Aspectes claus que s'han de tenir presents

- Cal arribar a un consens terminològic, conceptual i metodològic d'elements claus des de la perspectiva de gènere a tota l'organització (Importància dels “espais operatius” en aquest procés).
- Existència d'instruments de planificació: plans d'igualtat (instrument que planifiquen els objectius). Han de ser transversals interna i externament:
 - Una fase de diagnosi i anàlisi de l'entorn organitzareu des de la perspectiva de gènere, tenint present totes les dades, també els intangibles (segregació vertical i horitzontal, llenguatge sexista, resistències al canvi, etc).
 - Fer partícips a tots/es els/les agents implicats/des des del primer moment i identificar els/les referents que poden produir efecte multiplicador (estratègies de participació des de la perspectiva de gènere).

Aspectes claus que s'han de tenir presents

- **Visibilitzar la transversalitat des de l'exemplificació pràctica: implementació i avaluació dels plans + figura de l'agent d'igualtat + observatoris de gènere, etc.**
- **Tenir present les experiències de transversalitat informal però aplicant les estratègies necessàries perquè es formalitzin.**
- **Directives/directius adaptables als sistemes complexos, directives/ us radar (i no directives/us brúixola)**